

Tisková zpráva Lucemburk 4. listopadu 2019

Fiskální řízení EU: je třeba dále posílit a lépe monitorovat požadavky na členské státy, uvádějí auditoři

Podle nové zprávy Evropského účetního dvora (EÚD) by EU měla dále posílit právní požadavky na vnitrostátní rozpočtové rámce a lépe monitorovat, jak je členské státy provádějí. Požadavky jsou v několika ohledech mírnější než mezinárodní normy a Evropská komise má doposud jen omezené informace o tom, zda je členské státy řádně uplatňují. Auditoři také upozorňují na riziko, že Komise a nezávislé fiskální instituce budou posuzovat soulad s fiskálními pravidly EU nejednotně, a dále na omezenou účinnost Evropské fiskální rady způsobenou skutečností, že není plně nezávislá na Komisi.

Aby odstranila hlavní příčiny finanční krize a zlepšila fiskální řízení, především v eurozóně, snažila se Komise fiskální rámec EU doplnit závaznými předpisy na vnitrostátní úrovni. Kromě jiného požadovala, aby členské státy zřídily nezávislé fiskální instituce, stanovily vnitrostátní fiskální pravidla a zavedly víceleté rozpočtové rámce. Auditoři zkoumali, zda požadavky EU posílily vnitrostátní rozpočtové rámce a zda Komise posuzovala, jak je členské státy uplatňují.

„Legislativní opatření EU dala podnět k posilování způsobu, jakým členské státy provádějí svou fiskální politiku,“ uvedl člen Evropského účetního dvora odpovědný za zprávu Mihails Kozlovs. „Právní rámec EU upravující vnitrostátní rozpočtové rámce je však rozdrobený a lze jej ještě zlepšovat.“

Po prvním směrnici EU z roku 2011, která stanovila minimální požadavky na rozpočtové rámce členských států, se počet fiskálních pravidel a nezávislých fiskálních institucí výrazně zvýšil. Auditoři ovšem zjistili, že řada požadavků neodpovídá normám a osvědčeným postupům, které stanovily MMF a OECD, zejména pokud jde o střednědobé rozpočtové rámce a nezávislé fiskální instituce členských států. Bude-li nová směrnice navržená v roce 2017 schválena, napraví mnohé ze zjištěných nedostatků, nikoli však všechny. Jedním příkladem, na nějž auditoři upozornili, je mechanismus nápravy; okolnosti, za nichž se má mechanismus aktivovat, jsou i nadále neurčité.

Zda jsou vnitrostátní předpisy v souladu s požadavky EU, ověřovala Komise se zpožděním z řady důvodů, avšak také kvůli činitelům mimo její kontrolu. Komise dosud neposoudila, jak členské státy tyto požadavky skutečně uplatňují, nebo to posoudila v příliš rané fázi provádění na to, aby bylo posouzení užitečné, a posouzení má proto jen malou informační hodnotu, uvádějí auditoři.

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

V současné době se Komise při svém monitorování spoléhá na informace poskytované členskými státy, které se převážně zaměřují na institucionální uspořádání, nikoli na skutečné fungování rozpočtových rámců.

Nezávislé fiskální instituce ověřují, jak země dodržují vnitrostátní fiskální pravidla, a některé také ověřují dodržování fiskálních pravidel EU. V druhém případě nastaly situace, kdy Komise a nezávislé fiskální instituce dospěly k rozdílným závěrům. Jedním z důvodů je skutečnost, že Komise může využít svých pravomocí volného uvážení a uznat „výjimečné okolnosti“ jako odůvodnění, aby zmírnila požadavky na korekci vůči zemím, které dosud nedosáhly střednědobých rozpočtových cílů.

Ve zprávě se zdůrazňuje, že zřízení Evropské fiskální rady – jejímž úkolem je hodnotit fiskální rámec EU a vhodnost nastavení fiskální politiky v eurozóně a v jednotlivých členských státech – bylo správným krokem. Bylo by však možné posílit její roli a nezávislost. Rada je v současné době poradním orgánem Komise, která není vázána zásadou splnit doporučení či odůvodnit jeho nesplnění a může návrhy a doporučení vydané radou bez zdůvodnění či řádného vysvětlení opomenout.

Auditoři Komisi doporučují, aby:

- přezkoumala požadavky EU na vnitrostátní rozpočtové rámce a přihlédla k mezinárodním normám a osvědčeným postupům,
- posílila jistotu o fungování rozpočtových rámců,
- zlepšila spolupráci s nezávislými fiskálními institucemi, aby se minimalizovaly rozdíly v posouzeních souladu,
- posílila Evropskou fiskální radu.

Poznámky pro redaktory

Členské státy si ponechávají svrchovanost ve vztahu k rozpočtovým politikám, avšak politiky je třeba koordinovat, aby se zabránilo negativním efektům přelévání a ohrožení měnové stability v eurozóně. Komise posuzuje, zda jsou návrhy rozpočtových plánů a programy stability a konvergenční programy členských států v souladu s fiskálními pravidly EU.

Vnitrostátní rozpočtové rámce jsou opatření, postupy, pravidla a orgány, které tvoří základ rozpočtové politiky, včetně statistických údajů, prognóz, ročních rozpočtů, střednědobých rozpočtových rámců, nezávislých fiskálních institucí, fiskálních pravidel a mechanismu nápravy.

Zvláštní zpráva č. 22/2019: „Požadavky EU na vnitrostátní rozpočtové rámce: je třeba je dále posílit a lépe sledovat jejich uplatňování“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU. EÚD již dříve prověřoval nápravnou i preventivní složku Paktu o stabilitě a růstu a také postup při makroekonomické nerovnováze.

Tiskový kontakt pro tuto zprávu

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 45510 / M: (+352) 621 552 224